

Шкорупесв Дмитро Анатолійович

Національний університету «Одеська юридична академія»,

аспірант кафедри цивільного процесу,

суддя Суворовського районного суду м. Одеси

**ПРОЦЕСУАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ РОЗГЛЯДУ СУДОМ СПРАВ
ПРО СТЯГНЕННЯ АЛІМЕНТІВ НА УТРИМАННЯ ДИТИНИ У
СПРОЩЕНОМУ ПОЗОВНОМУ ПРОВАДЖЕННІ : ОКРЕМІ АСПЕКТИ**

Відповідно до норм цивільного процесуального законодавства України у судовому порядку справи про стягнення аліментів на утримання дитини можуть розглядатися в цивільній юрисдикції у позовному або наказному провадженні.

Згідно з п.2 ч.2 ст. 19 ЦПК України цивільне судочинство здійснюється у порядку позовного провадження (загального або спрощеного)[1]. З даної норми вбачається, що новелою цивільного процесуального законодавства України є спрощене позовне провадження. Введення законодавцем спрощеного позовного провадження у цивільне судочинство має на меті забезпечення доступу до правосуддя за рахунок зменшення судових витрат та спрощення самої процедури розгляду справ у судовому порядку.

Спрощене позовне провадження призначене для розгляду малозначних справ, справ, що виникають з трудових відносин, справ незначної складності та інших справ, для яких пріоритетним є швидке вирішення справи.

Загальне позовне провадження призначене для розгляду справ, які через складність або інші обставини недоцільно розглядати у спрощеному позовному провадженні (ч. 4 ст. 19 ЦПК України).

З аналізу положення норми п.1 ч. 4 ст. 274 ЦПК України вбачається, що в порядку спрощеного позовного провадження можуть розглядатись справи про стягнення аліментів, оскільки дана норма передбачає, що «...не можуть бути

розглянуті справи у спорах що виникають з сімейних відносин, крім спорів про стягнення аліментів».

Згідно з п.6 ч. 4 ст. 274 ЦПК України інші вимоги, об'єднані з вимогами у спорах, вказаних у пунктах 1-5 ч. 4 ст. 274 ЦПК України не можуть бути розглянуті в порядку спрощеного позовного провадження. З наведеного вбачається, що якщо справи про стягнення аліментів на утримання дитини розглядаються разом з вимогою про встановлення батьківства, позбавлення батьківських прав, розірвання шлюбу тощо, то в даному випадку така категорія справ буде розглядатись в загальному позовному провадженні. Дане положення також витікає з законодавчих приписів, що в порядку спрощеного позовного провадження не можуть бути розглянуті справи у спорах що виникають з сімейних правовідносин.

Отже, справи про стягнення аліментів на утримання дитини можуть розглядатись в прощеному позовному провадженні за певної вимоги, а саме: якщо справа про стягнення аліментів на утримання дитини не об'єднана для розгляду з іншою вимогою, яка витікає з сімейних правовідносин, наприклад, з вимогою про встановлення батьківства, позбавлення батьківських прав, розірвання шлюбу тощо [2, с.113-114].

Крім того, справи про стягнення аліментів на утримання дитини відповідно до вимог визначених у п. п. 4, 5 ч.1 ст. 161 ЦПК України можуть розглядатись у порядку наказного провадження. Однак, особа має право звернутися до суду з вимогами, які визначені у п. п. 4, 5 ч.1 ст. 161 ЦПК України в наказному або в порядку спрощеному позовному провадженні на свій вибір (ч.2 ст.161 ЦПК України).

Відповідно до ч.1 ст.279 ЦПК України розгляд справи у порядку спрощеного позовного провадження здійснюється судом за правилами, встановленими ЦПК України для розгляду справи в порядку загального позовного провадження, з особливостями, визначеними у Розділі 3,

Глави 10 ЦПК України. Отже, розгляд справ про стягнення аліментів на утримання дитини у порядку спрощеного позовного провадження, відповідно до норм цивільного процесуального законодавства, має певні особливості, а саме:

- Суд розглядає справи про стягнення аліментів у порядку спрощеного позовного провадження протягом розумного строку, але не більше шістдесяті днів з дня відкриття провадження у справі (275 ЦПК України).

- Клопотання про розгляд справи в порядку спрощеного позовного провадження подається у письмовій формі одночасно з поданням позовної заяви або може міститися у ній. Таке клопотання має стосуватися розгляду в порядку спрощеного позовного провадження всієї справи і не може стосуватися лише певної частини позовних вимог, інакше суд не приймає його до розгляду, про що зазначає в ухвалі про відкриття провадження у справі (ст. 276 ЦПК України).

- Позивач у справах про стягнення аліментів на утримання дитини відповідно до п.3 ч.1 ст.5 Закону України «Про судовий збір» звільняється від сплати судового збору [3].

- Суд розглядає справи про стягнення аліментів на утримання дитини в порядку спрощеного позовного провадження проводиться без повідомлення сторін за наявними матеріалами. За клопотанням однієї сторони або за власною ініціативою суд проводить розгляд справи в судовому засіданні з повідомленням осіб (ч.5 ст. 279 ЦПК України). Якщо розгляд справи проводиться в судовому засіданні, то судові дебати не проводяться.

- Підготовче судове засідання при розгляді справ про стягнення аліментів на утримання дитину у спрощеному позовному провадженні не проводиться (ч. 3 ст. 279 ЦПК України).

- При розгляді справи про стягнення аліментів на утримання дитини у порядку спрощеного позовного провадження суд досліджує докази і письмові пояснення, викладених у заявах по суті справи (ч. 8 ст. 279 ЦПК України).

Список використаної літератури:

1. Цивільний процесуальний кодекс України : Закон України від 18 березня 2004 року № 1618-IV // (В редакції Закону № 2147-VIII від 03.10.2017, ВВР, 2017, № 48, ст.436) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1618-15>
2. Шкорупеєв Д.А. Юрисдикція та підсудність справ про стягнення аліментів на утримання дитини / Д.А. Шкорупеєв // Jurnalul Juridic National: teorie si practica. – № 1 (29). – 2018. – С.112-115.
3. Про судовий збір : Закон України від 08.07.2011 року № 3674-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/3674-17>